

راهنمای اجرای آموزش جلسات روان‌شناختی خانواده

مقدمه

این راهنما برای برگزاری آموزش روان‌شناختی چند جلسه ای خانواده آماده شده است. مطالعه کتاب های راهنما که در قسمت اجرا عنوان شده است به آمادگی بیشتر شما قبل از شروع برنامه کمک خواهد کرد.

شما احتمالاً با منابع و سرویس های درمانی و اجتماعی جامعه محلی که برای بیماران مبتلا به اختلالات روان‌پزشکی در دسترس هستند آشنایی دارید. از به روز بودن اطلاعات خود در این زمینه نیز اطمینان پیدا کنید تا در صورت لزوم بتوانید برای مداخله در بحران و راهنمایی بیماران و خانواده ها از این اطلاعات استفاده کنید.

آموزش روان‌شناختی خانواده (شش جلسه آموزشی و دو جلسه یادآوری)

آموزش خانواده به صورت هشت جلسه گروهی یک و نیم تا دو ساعته هفتگی برگزار می‌شود. خانواده های بیماران مبتلا به اختلال شدید روان‌پزشکی برای شرکت در این جلسات آموزش گروهی بعد از ارزیابی اولیه دعوت می‌شوند (از راهنمای تماس با خانواده بیماران جهت شرکت در جلسات آموزش استفاده کنید).

در صورتیکه خانواده بیمار بخاطر شرایط خاصی نتواند در جلسات گروهی شرکت کند، جلسات برای یک خانواده در چهار جلسه متوالی جداگانه برگزار می‌شود (موضوع هر دو جلسه گروهی در یک جلسه برای خانواده گفته می‌شود).

در صورتیکه خانواده بیمار بخاطر شرایط خاصی نتواند در جلسات گروهی شرکت کند و در جلسه تکی (انفرادی) هم در مرکز درمانی نتواند شرکت کند، می‌توان جلسات آموزش خانواده را در زمان ویزیت در منزل اجرا کرد (در این صورت هشت جلسه جداگانه مانند برنامه جلسات گروهی برای خانواده بیمار در منزل برگزار می‌شود)

در ابتدای هر جلسه اسامی شرکت کنندگان، نسبت آنها با بیمار، تحصیلات و تاریخ اجرا جلسه را ثبت کنید (از فرم دموگرافیک اعضا خانواده استفاده کنید).

در پایان جلسات با استفاده از فرم ارزیابی جلسات آموزش روان‌شناختی خانواده نظر سنجی کنید (از فرم ارزیابی جلسات آموزش روان‌شناختی خانواده استفاده کنید).

این جلسات توسط دو نفر از اعضای تیم درمان (پرستار، مددکار، روان‌شناس، کاردرمانگر) و یا پزشک/ روان‌پزشک برگزار می‌شود. قسمت مربوط به درمان توسط پزشک/ روان‌پزشک ارائه می‌شود. سئوالات مربوط به درمان به ویژه سئوالات دارویی خانواده را نیز پزشک/ روان‌پزشک تیم پاسخ می‌دهد. برگزارکنندگان لازم است در کارگاه آموزش روان‌شناختی خانواده شرکت کرده باشند.

در هر جلسه فرم های آموزشی مرتبط با موضوع جلسه را برای مطالعه بیشتر به خانواده بیماران بدهید.

کتاب های راهنما برای اجرا جلسات آموزش خانواده :

- متقی پور. ی، راهنمای خانواده بیماران، آموزش روان شناختی، نشر گيسا، چاپ سوم، ۱۳۹۷.
- متقی پور. ی، بیرقی. ن، کرم‌لوس، پاسخ به پرسش های خانواده بیماران، بیماری های شدید روان پزشکی، نشر گيسا، چاپ دوم ۱۳۹۴.

جلسات یادآوری: حداقل دو جلسه یادآوری با فاصله دو هفته بعد از پایان دوره اولین جلسه یاد آوری و دوهفته بعد از اولین جلسه یاد آوری جلسه دوم یاد آوری برگزار شود.

نظارت بر آموزش

هدف اصلی این برنامه آموزشی پاسخگویی به سئوالات اداره کنندگان جلسات پس از اجرای برنامه آموزش خانواده و یکسان سازی اجرا است. بنابراین ثبت سئوالات یا مشکلاتی که در هنگام اجرا با آنها مواجه می شوید به برگزاری بهتر نظارت بر آموزش کمک خواهد کرد. امکان هماهنگ کردن تماس از طریق اینترنت (راه دور) برای پاسخ گویی به سئوالات و مشکلات اجرا نیز می باشد.

آموزش روان شناختی خانواده
جدول موضوع هر جلسه همراه با فرم های آموزشی

فرم های آموزشی	جلسه
<ul style="list-style-type: none"> • بیماری روان پزشکی چیست؟ • فهرست برنامه جلسات 	مقدمه و داستان خانواده
<ul style="list-style-type: none"> • سایکوز چیست؟ • "مدل آسیب پذیری - استرس" • تعریف اختلال دو قطبی • تعریف اسکیزوفرنیا 	شناخت بیماری
<ul style="list-style-type: none"> • درمان • داروها • اثرات مصرف مواد مخدر، محرک و الکل 	درمان و پیگیری
<ul style="list-style-type: none"> • خانواده چگونه می تواند به بیمار کمک کند؟ 	خانواده چگونه می تواند به بیمار کمک کند؟
<ul style="list-style-type: none"> • کمک زود هنگام و علائم هشدار دهنده • روش حل مسئله 	علائم هشدار دهنده، پیشگیری از عود بیماری و روش حل مسئله
<ul style="list-style-type: none"> • معرفی کتاب و منابع برای مطالعه بیشتر • ارزیابی جلسات آموزش روان شناختی خانواده 	مباحث خاص و پیشگیری از بحران
<ul style="list-style-type: none"> • لیست علائم هشدار دهنده • روش حل مسئله 	جلسات یادآوری